

Koolmonoxide verrast professionals

Koolmonoxide is een sluipmoordenaar. Dit geeft de brandweer altijd aan in voorlichtingen en tijdens campagneweken. Dat het zo is hebben ambulancemedewerkers Hanneke ter Beek (verpleegkundige) en Marja Ras (chauffeur) meegemaakt. Twee professionals die zich realiseren dat een inzet waarbij ze betrokken waren heel anders had kunnen aflopen.

Het is aan het begin van het jaar als de ambulance rond half acht wordt gealarmeerd voor een onwel-wording: een persoon voelt zich niet goed en heeft mogelijk pijn op de borst. De melding komt uit het noorden van Flevoland en de onwel geworden persoon blijkt zich op een bootje te bevinden. Gelukkig worden Hanneke en Marja opgewacht door twee mannen die met hun zaklampen staan te zwaaien.

Provisorisch wordt er door een aantal kratten neer te leggen voor gezorgd dat Hanneke en Marja aan boord kunnen komen van het bootje. Het is klein, smal en rommelig aan boord en er is weinig verlichting. Er wordt dan ook in eerste instantie de keuze gemaakt om deze patiënt zo snel mogelijk in de ambulance te krijgen, zodat ze bij voldoende licht hun onderzoek kunnen uitvoeren.

Voordat ze bij de patiënt zijn moeten ze eerst nog een

stijl trappetje af. Eenmaal bij de patiënt blijkt deze in een soort apathische, spastische toestand te zijn. Niet direct passend bij een klacht als pijn op de borst. Na een aantal snelle controles wordt toch besloten om eerst meer onderzoek te doen, voordat de patiënt wordt meegenomen naar de ambulance. Marja gaat dan ook terug naar de ambulance om de monitor op te halen. In de ambulance maakt ze gelijk de brancard even klaar om met monitor en tas terug te keren. Ondertussen realiseert ze zich dat ze zich niet lekker voelt. Sterker: ze voelt zich beroerd.

Aan de monitor bevindt zich ook de CO-meter. Terwijl Marja weer aan boord gaat met de monitor realiseert ze zich helemaal niet dat deze af gaat. Het is een nieuwe meter en een onbekend piepje. Uiteindelijk wordt er wel een piepje gehoord, maar de oorzaak van het piepje wordt meer elders in de boot gezocht. Op het moment dat de patiënt aangesloten wordt op de monitor zien ze dat de CO-meter in alarmering staat. Ze realiseren zich dat ze met een

AANDACHTSPUNTEN

Hoe kan het dat Marja zich zo beroerd voelde en Hanneke relatief weinig last had?

Hier is geen duidelijke reden voor te benoemen. Is het omdat Marja rookt en Hanneke niet? Heeft het met conditie te maken (Marja is tenslotte een paar keer die trap op en af geweest)? Met schrik? Dit blijft onduidelijk.

Een vraag die ze van collega's kregen: waarom niet gelijk de monitor mee naar binnen genomen bij deze melding?

Normaal gesproken doe je dat ook, maar je maakt een keuze. Klein bootje, slechte doorgang, rommelig, slechte verlichting, trapje af. De keuze om zo snel mogelijk de patiënt in de ambulance te krijgen om daar de onderzoeken te doen wordt hier gemaakt.

Waarom hebben ambulancemedewerkers niet standaard een CO-meter bij zich?

De ambulancemedewerkers hebben geen CO-meter op de persoon. De enige meter die ze hebben zit op de monitor. Had deze patiënt een gebroken been gehad dan was de monitor helemaal niet opgehaald.

Is koolmonoxide een sluipmoordenaar?

Ja, uit dit verhaal kun je opmaken dat een dergelijke vergiftiging iedereen kan overkomen. Zelfs de professionals. Het overkomt je zonder dat je weet wat er met je gebeurt.

Wat geef je je collega's mee?

Hanneke en Marja hebben deze ervaring gedeeld met hun collega's. Volgende keer zijn ze alerter op de symptomen. Hanneke neemt deze ervaring ook mee bij de studenten die ze lesgeeft.

PRIORITEIT BIJ DE SLACHTOFFERS

De bevelvoerder van de brandweer die als eerste met zijn ploeg ter plaatse was, kreeg tijdens het aanrijden al door dat het een serieuze CO-melding was en dat er collega's gewond waren. De hoogste prioriteit lag bij de drie slachtoffers, de patiënt en de ambulancecollega's. De opluchting was groot toen bij aankomst bleek dat de drie reeds van boord waren en aanspreekbaar waren.

De bevelvoerder voelde zelf tijdens het gesprek met de ambulancemedewerker gelijk een apart soort hoofdpijn opkomen.

Herkenbaar vanuit het werk bij de brandweer bij oefeningen en uitrukken, waar je zelf onbewust toch een te hoge mate van CO hebt binnengekregen.

Bij de collega's die op onderzoek gingen sloeg de CO-meter bij de ingang van de boot gelijk in alarm. De concentratie was duidelijk veel te hoog.

De oorzaak van de hoge concentratie CO is te vinden in een benzine-aggregaat. Met dit aggregaat wordt 230 volt opgewekt om de boot van stroom te voorzien. Dit aggregaat

stond in eerste instantie buiten, echter na klachten van omwonenden over het geluid is dit aggregaat naar binnen verplaatst. In de zogenoemde werkplaats op de boot. In deze ruimte waren onvoldoende ventilatiemogelijkheden en was geen afgassingsstelsel. Hierdoor is de CO door de gaten en kieren gegaan en is langzaam het hele bootje gevuld met een te hoge concentratie CO. De brandweer heeft de boot geventileerd, waardoor de CO verdween. Vervolgens heeft de brandweer de situatie overgedragen aan de gemeente.

koolmonoxidevergiftiging te maken hebben. Ze moeten zo snel mogelijk van de boot af. De patiënt moet snel mee naar buiten, want anders overleeft deze het niet.

Zo goed en zo kwaad als het gaat en met medewerking van de mannen die in eerste instantie de ambulance opgewacht hadden wordt de patiënt naar buiten gebracht. Op dit moment heeft Hanneke reeds opgeschaald. Brandweer en politie worden gealarmeerd en er wordt een extra ambulance opgeroepen.

Hanneke heeft het gevoel dat je krijgt als je iets te lang op je knieën hebt gezeten en te snel overeind komt. Maar na een aantal keer diep inademen -buiten- gaat het wel weer. Eenmaal buiten voelt Marja zich steeds beroerder worden. Alsof ze dronken is. En ze ziet kabouterjes. Ze zit echter toch in een soort automatische hulpverleningsstand, want ze weet zo goed en zo kwaad als het gaat Hanneke toch nog enigszins te helpen. Ze leggen de patiënt op de

brancard en in de ambulance. De patiënt krijgt zuurstof toegediend. Marja realiseert zich nog dat zij de locatie zo moeilijk konden vinden en doet de blauwe zwaailichten aan voor de hulpdiensten die aanrijdend zijn. Als eerste komt de brandweer ter plaatse. Bij de collega's hier slaat bij het trappetje de CO-meter al in alarm.

De collega's van de tweede ambulance ontfermen zich over Marja. Hanneke voelt zich goed en gaat niet met de ambulance mee. De patiënt en Marja worden naar het ziekenhuis in Heerenveen gebracht waar ze beiden snel opknappen. Uiteindelijk verlaat Marja om 00:30 uur het ziekenhuis.

Achteraf realiseren Hanneke en Marja zich heel goed dat dit heel anders had kunnen aflopen. Als ze de patiënt binnen hadden moeten reanimeren had het er voor hun ook heel anders kunnen uitzien.